

Broj: 01-02-26-010-8-II/06
Sarajevo, 22. studenoga 2006. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) pod e), članka 42. stavak (1) pod d) u svezi s čl. 12., 14., 16. i 18., te sukladno članku 24. stavak (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", broj 48/05), po Prijavi namjere koncentracije između tvrtke STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, Bad Vilbal, Savezna Republika Njemačka zastupane po odvjetniku Seadu Miljkoviću, Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo i tvrtke Hemofarma a.d. Vršac – Hemofarm d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina, zaprimljena pod brojem: 01-02-26-010-II/06 od 21. srpnja 2006. godine, Konkurencijsko vijeće, na 36. (tridesetšestoj) sjednici održanoj dana 22. studenoga 2006. godine, je donio

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija koja će nastati na tržištu proizvodnje i prodaje specijaliziranih (generičkih) farmaceutskih proizvoda u Bosni i Hercegovini kao rezultat preuzimanja tvrtke Hemofarma a.d. Vršac, Republika Srbija – Hemofarm d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina od strane tvrtke STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, Bad Vilbal, Savezna Republika Njemačka, kupovinom većine njenih dionica putem javne ponude.
2. Rješenje o koncentracija iz točke 1. upisuje se u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH" i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Tvrtka STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, Bad Vilbal, Savezna Republika Njemačka zastupana po odvjetniku Seadu Miljkoviću, Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo (u daljnjem tekstu: podnositelj Prijave) je podnijela Konkurencijskom vijeću Prijavu namjere koncentracije kojom tvrtka STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, Bad Vilbal, Savezna Republika Njemačka namjerava kupovinom najmanje (..)**¹% dionica tvrtke Hemofarm a.d. Vršac, Republika Srbija, a samim tim Hemofarm d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina, postati njen većinski vlasnik.

Prijava namjere koncentracije je proizašla kao obveza na temelju članka 14. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) jer ukupni godišnji prihod sudionika koncentracije na svjetskom tržištu je iznosio preko 100.000.000,00 KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji.

Podnositelj Prijave ima obvezu prijave koncentraciju Konkurencijskom vijeću jer su sudionici koncentracije ostvarili sljedeći prihod na dan 31.12.2005. godine:

Tablica 1.

Ukupan prihod (KM)	STADA Arzneimittel AG	Hemofarm
Svijet	(..)**	(..)**
Bosna i Hercegovina	(..)**	(..)**

¹ Podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Prijava namjere koncentracije je podnesena Konkurencijskom vijeću dana 21.07.2006. godine.

Konkurencijsko vijeće, dana 16.10.2006. godine, podnositelju Prijave je dostavilo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave - broj 01-02-26-010-6-II/06, sukladno članku 30. stavak (1) točke a) i b) Zakona.

Prijava namjere koncentracije podnesena je i nadležnim tijelima u SR Njemačkoj, Republici Srbiji i Makedoniji.

Pravni temelj koncentracije

Pravni temelj za Prijavu namjere koncentracije je sticanje većinskog dijela dionica putem javne ponude o preuzimanju koju je objavila tvrtka STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, Bad Vilbal, SR Njemačka dana 20.07.2006. godine u svrhu kupovine najmanje (..)**% vlasničkog udjela u tvrtki Hemofarm a.d. Vršac, Srbija – Hemofarm d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

Sudionici koncentracije i njihova mjerodavni podaci

Sudionici koncentracije su tvrtka STADA Arzneimittel AG, Stadastrasse 2-18, 61118 Bad Vilbal, SR Njemačka i tvrtka Hemofarm a.d. Vršac, Republika Srbija – Hemofarm d.o.o. Banja Luka, Bosna i Hercegovina.

Tvrtka STADA Arzneimittel AG je utemeljena 1895. godine u Drezdenu kao zadruga farmaceuta. Njena djelatnost podjeljena je u četiri segmenta, i to: generičke preparate, komercijalne proizvode, specijalizirane farmaceutske proizvode i ostalo.

Tvrtka STADA u fiskalnoj 2005. godini je ostvarila (..)**% prometa u generičkim lijekovima što je njen najveći segment temeljne djelatnosti.

Komercijalni proizvodi, uključujući lijekove ili proizvode za zaštitu zdravlja koje grupacija nudi pod zaštitnim imenom jedinstvenim za taj proizvod i koji su, za razliku od generičkih preparata, pozicionirani prema zaštitnom imenu, a ne prema cijeni ostvaruju (..)**% prometa u prethodnoj godini što predstavlja drugi po veličini segment temeljne djelatnosti tvrtke STADA.

Specijalizirani farmaceutski proizvodi su treći i ujedno najmanji segment temeljne djelatnosti tvrtke STADA s udjelom od (..)**% u prethodnoj godini i u fazi su širenja. Ovdje je riječ o proizvodima za koje su određene posebne zapreke za ulazak na tržište, polja indikacija ili posebni marketinški ili prodajni uvjeti.

Ostale djelatnosti tvrtke STADA prvenstveno uključuju komercijalno poslovanje koje se obavlja u pojedinačnim zemljama zbog specifičnih struktura tržišta s ciljem podržavanja marketinških djelatnosti u pojedinačnim segmentima temeljne djelatnosti. U 2005. godini ukupan promet tvrtke STADA u ovom segmentu je iznosio (..)**% od njenog ukupnog prometa.

Tvrtka Hemofarm a.d. Vršac, Republika Srbija je međunarodna farmaceutska grupacija sa strukturom akcionarskog društva. Proizvodnja i plasman lijekova su temeljne djelatnosti, a proizvode sve oblike lijekova. Paleta lijekova obuhvata gotovo sve farmakoterapijske oblike. Od ukupne proizvodnje, trećina se plasira na tržišta Rusije, susjednih zemalja, Europske unije, zemalja razvijene Afrike i Bliskog Istoka. Od 1991. godine tvrtka Hemofarm a.d. Vršac je započela s utemeljivanjem poduzeća i marketinških punktova pa je danas prisutna u gradovima Temišvaru, Bukureštu, Skoplju, Ljubljani, Banja Luci itd.

Poduzeća unutar Hemofarm grupacije, također, su aktivna na polju proizvodnje i distribucije farmaceutskih proizvoda, posebice na polju generičkih preparata.

Hemofarm u 2005. godini oko 69,0% ukupnog prometa je ostvario na području Republike Srbije, a dok izvoz u Rusiju je iznosio 56,0%, u Bosnu i Hercegovinu 14,0%, u Alžir 9,0%, u Republiku Rumunjsku 7,0% i u Makedoniju 4,0%.

Promet ostvaren djelatnostima koje se tiču proizvodnje i distribucije multivitaminskih proizvoda, veterinarskih proizvoda i proizvoda za zaštitu bilja u 2005. godini je iznosio (..)**KM, odnosno (..)**KM, dok je od usluga inženjeringa ostvaren promet od (..)**KM.

Hemofarm Proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka je registrirano subsidijarno društvo Hemofarma a.d. Vršac čija je glavna djelatnost proizvodnja farmaceutskih proizvoda i veleprodaja farmaceutskih i pomoćnih proizvoda.

Prisustvo sudionika koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine

Tvrtka STADA je aktivna u Bosni i Hercegovini putem svog predstavništva u Sarajevu pod nazivom «STADA PHARMA INTERNATIONAL GmbH» Savezna Republika Njemačka – Predstavništvo u Bosni i Hercegovini, Hamdije Čemerlića 11/2, 71 000 Sarajevo. Sukladno zakonima Predstavništvo u Bosne i Hercegovine nema status pravne osobe i njegova djelatnost, između ostalog, je pružanje podrške zastupanju interesa tvrtke STADA-e pri poslovanju u Bosni i Hercegovini.

Promet STADA-e u 2005. godini u Bosni i Hercegovini je iznosio oko (..)**KM, a ostvaren je poslovanjem četiri distributera, i to:

- Velfarm d.o.o., Zlatnih ljiljana 77, Gračanica
- Medimpex Sarajevo d.o.o. Igmanska 38, Vogošća
- Pharmanova BEL d.o.o., Stefana Dečanskog bb, Bijeljina
- Tuzla Farm d.o.o. Rudarska 72, Tuzla

Hemofarm Proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka, tvrtka za proizvodnju čvrstih formi lijekova je tvrtka-kćerka Hemofarm koncerna, započela je s radom u veljači 2003. godine, kao prva tvrtka za proizvodnju lijekova u Republici Srpskoj, i do sada je registrirala 242 lijeka u Republici Srpskoj.

U strukturi vlasništva kompanije Hemofarm Proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka sudjeluje Hemofarm a.d. Vršac sa (..)**%, Vlada Republike Srpske sa (..)**% i Sustav Čajevac sa (..)**%.

Hemofarm Proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka u fiskalnoj 2005. godini je ostvarila ukupan prihod u iznosu od (..)**KM, dok je ukupan prihod koji se odnosi na prodaju farmaceutskih proizvoda iznosio (..)**KM.

Pored Hemofarm Proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka kao glavni sudionik u sektoru generičkih farmaceutskih proizvoda u Bosne i Hercegovine sa znatnim udjelom na tržištu su Bosnalijek Sarajevo - Bosna i Hercegovina, Krka Novo Mesto - Republika Slovenija, Lek Ljubljana - Republika Slovenija, Pliva Zagreb - Republika Hrvatska, Alkaloid Skoplje - Makedonija, Galenika Beograd - Republika Srbija itd.

Definiranje mjerodavnog zemljopisnog tržišta i tržišta proizvoda

U analizi mjerodavnog tržišta Konkurencijski vjeće ocjenjuje dopuštenost predmetne koncentracije utvrđujući strukturu mjerodavnog tržišta i tržišne udjel sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu.

Mjerodavno tržište čini tržište određenih proizvoda ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti sudionika koncentracije na određenom zemljopisnom tržištu.

Mjerodavno tržište proizvoda u konkretnom slučaju je proizvodnja i prodaja specijaliziranih (generičkih) farmaceutskih proizvoda. Postojeći farmaceutski proizvodi koji uključuju generičke preparate čine finalne farmaceutske proizvode koji se koriste u liječenju oboljenja i bolesti ljudi. Originalni lijekovi i generički preparati su biološki identični i često su međusobno u potpunosti zamjenjivi sa stanovišta korisnika.

Budući da sudionici predmetne koncentracije djeluju na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu smatrat će se cijeli teritorij Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, pod mjerodavnim tržištem u predmetnoj koncentraciji podrazumjeva se proizvodnja i prodaja specijaliziranih (generičkih) farmaceutskih proizvoda na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine.

U analizi mjerodavnog tržišta sudionika predmetne koncentracije, odnosno u analizama i procjenama tržišnih udjela, korišteni su podaci Agencije za lijekove Republike Srpske, Registra lijekova Federacije Bosne i Hercegovine, kao i podaci iz Prijave namjere koncentracije.

Procjena koncentracije

Prema podacima iz Prijave namjere koncentracije tvrtka STADA ima manje od 1,0% udjela na tržištu farmaceutskog sektora Bosne i Hercegovine, te ne spada u vodeće tvrtke u ovoj djelatnosti. Aktivna je samo na tržištu generičkih preparata putem svojih distributera koji su naprijed navedeni i ukupan promet ove tvrtke u 2005. godini je iznosio manje od 1,0% na ukupnom tržištu farmaceutskih proizvoda Bosne i Hercegovine.

Tvrtka Hemofarm a.d. Vršac, Republika Srbija preko tvrtke Hemofarma d.o.o. Banja Luka u Bosni i Hercegovini, također, je aktivna samo na tržištu generički preparata.

Prema podacima Agencije za lijekove Republike Srpske tvrtka Hemofarm a.d. Vršac je registrirala u Republici Srpskoj 242 lijeka, a STADA 5 lijekova, što čini 17,38% ukupnog broja registriranih lijekova u Republici Srpskoj. Prema podacima iz Registra lijekova Federaciji Bosne i Hercegovine tvrtka Hemofarm a.d. Vršac ima 4 registrirana lijeka.

Prema podacima iz Prijave namjere koncentracije Hemofarm Proizvodnja farmaceutskih proizvoda d.o.o. Banja Luka ima 9,0% udjela na tržištu cjelokupnog farmaceutskog sektora u Bosni i Hercegovini.

Navedenom koncentracijom tržišni udjel proizvodnje i prodaje u farmaceutskom sektoru na teritoriji Bosne i Hercegovine STADA će imati udjel oko 10,0%.

Cijeneći i analizirajući sve utvrđene podatke i činjenice u postupku donošenja predmetnog Rješenja, a cijeneći izvedene dokaze kako pojedinačno tako i međusobno povezane, Konkurencijsko vijeće je utvrdio da namjeravanom koncentracijom gospodarskih subjekata neće doći do sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu u pogledu specijaliziranih (generičkih) farmaceutskih proizvoda, već će ista dovesti do pojačane tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Radi toga Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom bez provođenja postupka i odlučio kao u izreci ovoga Rješenja.

Administrativne pristojbe

Na ovo Rješenje podnositelj Prijave, sukladno članku 2. tarifni br. 107. stavak (1) pod d) 1) Odluke o administrativnim pristojbama u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06), je obvezan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 2.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba. Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema ovog Rješenja, odnosno od dana njegove objave u "Službenom glasniku Bosne и Херцеговине".

Predsjednik

Gordan Raspudić